

17. april 2023 kl. 03.00

Kommentar af Line Rise Nielsen

Måling af kantiners CO2-udledning er lige nu baseret på fri leg

Mange kantiner og storkøkkener er i gang med at omstille sig til mere bæredygtig adfærd. Men der bliver sjældent lavet om på det grundlæggende problem, og selve CO2-regnskabet er langt hen ad vejen fri leg, skriver Line Rise Nielsen.

Hvis en fødevarer er økologisk, er den på papiret mere CO2-tung end den konventionelt dyrkede, fordi man kun ser på udbytte op mod plads og ressourcer, skriver Line Rise Nielsen. Foto: Søren Bidstrup/Ritzau Scanpix

Line Rise Nielsen

Food Policy Director, Changing Food, LabLeader, FoodShift 2030

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Fra 2023 skal alle større danske virksomheder aflægge et CO2-regnskab, og her vil det give god mening at medtage kantinen. Det er fint, at der kommer fokus på madens (store) andel. Jeg har set mange CSR-chefer få et chok, når de pludselig opdager, hvor meget kantinen fylder i forhold til transport, firmabiler og kontordrift.

[Se visitkort](#)

Line Rise Nielsen

Food Policy Director, Changing Food, LabLeader, FoodShift 2030

...som vil være det at være en kan reges med et udslæg.

For det første at folk i Vesten spiser alt for meget kød, i forhold til hvad både vi og kloden har godt af.

Og for det andet at vi presser fødevarerproducenterne til at levere varerne så billigt, at det går ud over biodiversitet, dyrevelfærd og arbejdsforhold.

Desuden er det på sin plads at sætte et spørgsmålstejn ved, om CO2 overhovedet er en god branchestandard for kantiner og storkøkkener. Mens CO2 er en relativ simpel indikator for alt det, vi kan se, som for eksempel vand, el, madspild, emballage og transport, er der en manglende enighed om, hvad der tæller, og hvordan man sammenligner, når det gælder råvarer.

“

Der findes flere forskellige tabeller, der er lige anvendelige til sit CO2-regnskab, så du vælger bare efter temperament og (manglende) kærlighed til økologi

Line Rise Nielsen

Skal jeg være helt ærlig, så er kantiners og storkøkkeners CO2-regnskab lige nu baseret på fri leg. For alt er standardtal, der ikke tager højde for om kyllingen er langsomt voksende – eller om den er klar på 33 dage og får foder fra den anden side af kloden. Eller rettere, tabellerne tager skam højde for det. Og de

Line Rise Nielsen

Food Policy Director, Changing Food, LabLeader, FoodShift 2030

Jeg kan dog vælge, om den er økologisk eller ej, og det fremgår da heldigvis af fakturaen. Men er den så økologisk, så er den mere CO2-tung end den konventionelt dyrkede, fordi man kun ser på udbytte op mod plads og ressourcer. Det samme gælder for buræg og øko-æg og så fremdeles.

Det er fuldstændigt rigtigt, at der er et lavere udbytte per hektar, når man avler økologisk. Det er hele pointen: fødesystemet skal ikke udpines. Til gengæld har dyrene haft et bedre liv. Jorden og grundvandet er sluppet for sprøjtemidler, og der er plads til biodiversitet på produktionsarealet.

Men det tager CO2-tabellerne ikke højde for. Der findes flere forskellige tabeller, der er lige anvendelige til sit CO2-regnskab, så du vælger bare efter temperament og (manglende) kærlighed til økologi.

Eksempelvis kan man frit vælge en tabel, der regner med, at den ekstra plads økologen bruger, er taget fra... skov. I den tabel er økologi ekstra slemt, fordi den øgede pladsoptagelse, som økologerne bruger, anses for at være fældet skov, som jo kunne lagre CO2.

Heldigvis har FN-byen påbegyndt en proces, for at udarbejde en række nye anbefalinger, som forhåbentlig ender som fremtidens branchestandard. Da jeg selv er medforfatter, kan jeg godt tillade mig at sige, at det ikke så simpelt som CO2, men til gengæld er det baseret på mere balancerede indikatorer.

Line Rise Nielsen

Food Policy Director, Changing Food, LabLeader, FoodShift 2030

være håndterbart i køkkenet og samtidig være videnskabeligt og 'rigtigt'. Men jeg er sikker på, at følgende tre kommer med:

For det første er det allervigtigst, at forholdet mellem grønt og kød skal være mindst 80/20, fordi kød bare er det mest CO2-tunge. Målet er, at Vesten kommer nærmere den såkaldte EAT-Lancet rapport.

Den anbefaler blot 14 gram kød om dagen i gennemsnit (eller 100 gram om ugen), hvis alle mennesker skal have adgang til kød efter ernæringsanbefalingerne, og kloden samtidig skal overleve. I Danmark spiser vi syv gange så meget, altså i snit 100 gram om dagen, når vi ikke tæller fjerkræ med.

For det andet at mindst 60 procent af maden skal være økologisk, fordi vi også skal passe på miljøet og ikke kun klimaet. Desuden skal det være sæsonpræget mad (altså i sæson, hvor du bor).

Og for det tredje at mindske madspild i alle led og øge cirkulære systemer.

Bemærk, at CO2 slet ikke står på listen og heller ikke kommer til det i FN-byens færdige anbefalinger – det er simpelthen for svært et mål at arbejde med. Ikke desto mindre vil de tre anbefalinger faktisk sikre, at CO2-forbruget mindskes.

Jeg håber, vi bevæger os mod en mere solid branchestandard, så vi kan begynde at fokusere og

Line Rise Nielsen

Food Policy Director, Changing Food, LabLeader, FoodShift 2030

Tilmeld dig

- Ja tak, jeg ønsker at modtage nyhedsbreve fra Altinget. I må gerne invitere mig til livearrangementer og sende mig tilbud om netværk, konferencer, nyhedsbreve eller lignende fra Altinget og Altinget-koncernen via e-mail og telefon. Jeg kan til enhver tid trække samtykket tilbage. Mine personoplysninger bliver behandlet i overensstemmelse med vores privatlivspolitik.

Line Rise Nielsen

Food Policy Director, Changing Food, LabLeader, FoodShift 2030

JOB

SENIOR PUBLIC AFFAIRS-
RÅDGIVER TIL
LANDBRUG &...

Hovedstaden 13/12-2023

SENESTE

Line Rise Nielsen

Food Policy Director, Changing Food, LabLeader, FoodShift 2030

Tre procent af Venstres vælgere er landmænd

Venstre skal vælge ny formand i en tid, hvor kun tre procent af partiets vælgere er landmænd, og hvor landets 7.500 fuldtidslandmænd ikke engang udgør et enkelt mandat. Alligevel skaber forslaget om en CO2-afgift på landbruget så stor modstand i partiet, at det rider partitoppen som en mare. Planen om at...

Torben K. Andersen

Stor kortlægning: Alle spørger, hvor landbrugets magt i Venstre kommer fra. Her er svaret

Altinget har gennemgået 504 medlemmer af Venstre for at forstå, hvad landbrugets magt i og over Venstre handler om. Gå på opdagelse i hele kortlægningen her.

Katrine Falk Lønstrup

Løkke kom med profetisk advarsel i 2019. Nu skal Troels Lund vælge mellem landbruget og vælgerne

Analyse Esben Schjørring

Tidligere direktør for De Samvirkende Købmænd indtræder Madkulturens bestyrelse

Johan Auken Alstrup

Grøn forskning bliver fortsat ramt af besparelser

Chris Lehmann

Vermund vil hjælpe landmænd i ”fuldstændig uacceptabel” sag ved at lempe sprøjteforbud. Minister siger nej

Hjalte T. H. Kragesteen

Line Rise Nielsen

Food Policy Director, Changing Food, LabLeader, FoodShift 2030

 MINISTERSVÆK

VIS ALLE

Henrik Møller spørger:

Kan ministeren oplyse, om det vil være muligt at drive "catch and release" af tun i danske farvande inden for de nuværende regler?

Søren Egge Rasmussen spørger:

Mener ministeren, at det er forsvarligt ikke at udstede et påbud mod fortsat udledning af miljøfarlige stoffer til Agersø Sund?

Helene Liliendahl Brydensholt spørger:

Hvordan ønsker regeringen, at EU's landbrugsstøtte skal reformeres set i lyset af, at en EU-udvidelse med Ukraine vil øge EU's landbrugsareal med en tredjedel?

Jacob Jensen svarer:

Hvad er omkostningerne ved at omstille burægsproduktionen til henholdsvis frilandsæg og økologiske æg i stedet for skrabeæg?

Pia Kjærsgaard spørger:

Er ministeren tilfreds med, at Danmark for første gang eksporterer flere grise, end vi selv slagter?

Prøv 14 dage gratis

Vores 30 nichemedier dækker dansk politik med indsigt.

Læs mere og tilmeld dig her

Line Rise Nielsen

Food Policy Director, Changing Food, LabLeader, FoodShift 2030

til en snak om fremtiden

VIS ALLE

**SENIOR PUBLIC AFFAIRS-
RÅDGIVER TIL LANDBRUG &
FØDEVARER**

 Hovedstaden